

Posudek velká obhajoba – Branislav Mičko

V rámci oponentury dizertační práce *Geopolitics of Border Hardening: Protecting Statehood through Re-Territorialization* budu z velké části opakovat svůj text pro malou obhajobu.

V předkládané práci se Branislav zabývá aplikací teorie tvorby politických komunit od C. Schmitta k vysvětlení logiky staveb hraničních opevnění. Tímto práce rozvíjí geopolitický přístup zvaný *teichopolitika* a představuje alternativní vysvětlení politické motivace k jejich zbudování k v současnosti existujícím přístupům. To, že jde o text nejen reflektující aktuální stav výzkumu, ale i přinášející významné poznatky je evidentní už jen z toho důvodu, že část práce byla otištěna jako článek *Towards a Schmittian Theory of Border Hardening: Nomos, Sovereignty, Political Unity and Barriers in the Middle East* v prestižním časopise *Geopolitics*.

Text se nejprve věnuje představení pojmu *teichopolitika* a teorie hranic. Po představení schmittovského přístupu k motivaci za jejich zbudováním aplikuje tento rámec na sedmi případových studiích. V nich se snaží poukázat na spojení snahy teritoriálně odloučit *nomos* a *hostis* s budováním hraničních opevnění. Případové studie jsou zvoleny vhodně a představují široké spektrum kontextů tak, aby bylo možné snížit případný *bias* na co nejnižší úroveň. Nalezneme zde tak případy spojené s budováním opevnění v kontextu ozbrojeného boje (například Maroko a Západní Sahara), migrace (Maďarsko a Srbsko), nebo kriminality (USA a Mexiko), a to z různých geografických regionů.

Text pracuje z teorií, která do popředí neklade konkrétní vnímané bezpečnostní problémy, ale obecnější nutnost oddělit *Nomos* a *hostis* z důvodu posílení identity státu budujícího hraniční bariéry. Tímto propojuje konkrétní bezpečnostně-politické otázky s otázkou identit teritoriálně demarkovaných politických komunit. Toto je významné z pohledu studia geopolitiky a politické geografie, jelikož proces utváření geopolitických aktérů je klíčovou otázkou, bez které nelze studovat rozložení moci v prostoru – primární oblast geopolitického výzkumu. Propojení tohoto zkoumání se značně politizovanou otázkou budování pohraničních bariér přináší velmi důležitou perspektivu, která se vyhýbá obecně známým zkratkám podél dělící linie „bariéra jako projev rasismu-bariéra jako nutnost pro fyzické přežití států“. Naopak celému odvětví dodává významný indentitární rozměr, který v oblasti (kritické) geopolitiky stojí na pozadí zkoumání vzniku států. Závěry jsou přesvědčivé a

podložené velkým množstvím relevantních dat, zpracovaných velmi logickým způsobem. I po formální a jazykové stránce je práce zpracována na velmi vysoké úrovni.

Branislav zapracoval všechny mé připomínky z posudku k malé obhajobě velice kvalitně. Zejména oceňuji zpracování kapitol věnovaných alternativním teoriím, díky čemuž více explicitně poukazuje na platnost dané teorie, tak i možná alternativní vysvětlení. Myslím si, že Branislavův přístup je možné dále rozvést do obecnějšího zkoumání vzniku a efektivity geopolitických aktérů a tím vytváří prostor pro další hodnotný výzkum i do budoucna. Jako příklad bych uvedl náš společný článek *Nomos, Hostis, and War: State-Building Process and Armed Forces in Africa* v časopise *Armed Forces and Society*.

Představená disertační práce je dle mého názoru vysoce nadstandardní a její obhajobu **doporučuji**.

V Praze 3. 11. 2023

Mgr. Bohumil Doboš, Ph.D.